

ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΜΙΑ ΥΓΙΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

- ✓ Χρηματοδότηση και πληρωμές
- ✓ Ειδικός Λογαριασμός Α.Π.Ε.
- ✓ Μηχανισμός στήριξης
- ✓ Υποδομές
- ✓ Κλιματική Πολιτική προς το 2030 και μετά
- ✓ Μικρές Ανεμογεννήτριες
- ✓ Συνολική ηλεκτρική αγορά
- ✓ Καινοτομία και Τεχνολογία

ΒΑΣΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΘΕΣΕΩΝ ΕΛΕΤΑΕΝ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γιατί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Γιατί αιολική ενέργεια

B. ΟΚΤΩ ΑΜΕΣΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1^{ος} άξονας: Χρηματοδότηση και διαχείριση ταμειακού προβλήματος της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

- 1.1 Αξιοποίηση των ευρωπαϊκών και διεθνών θεσμών για τη στήριξη, μέσω έκδοσης και αγοράς ομολόγων, της ηλεκτρικής αγοράς που αποτελεί συστημικό πυλώνα της οικονομίας
- 1.2 Ισότιμη αντιμετώπιση ως προς τις καθυστερήσεις πληρωμών των παικτών της αγοράς
- 1.3 Προγραμματισμός πληρωμών
- 1.4 Τράπεζες

2^{ος} άξονας: Βιωσιμότητα Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε.

- 2.1 Διαφάνεια
- 2.2 Αξιοποίηση πόρων CO₂ ως έσοδα του ΕΛΑΠΕ και μετά το 2015
- 2.3 Άρση στρεβλώσεων για να παύσει η επιδότηση του κόστους των Προμηθευτών από τον ΕΛΑΠΕ

3^{ος} άξονας: Νέα νομοθεσία για το μηχανισμό υποστήριξης των νέων επενδύσεων Α.Π.Ε.

- 3.1 Διαπραγμάτευση για επέκταση του χρόνου ισχύος του σημερινού συστήματος Feed-in tariff και για τις νέες επενδύσεις μετά το 2016
- 3.2 Feed-in Premiums χωρίς διαγωνισμούς
- 3.3 Τρόπος χρηματοδότησης του μηχανισμού στήριξης – Ενσωμάτωση του ΕΤΜΑΕΡ στο κόστος των Προμηθευτών

4^{ος} άξονας: Υποδομές

- 4.1 Εγχώριες διασυνδέσεις
 - 4.1.1 Νησιά
 - 4.1.2 Νότια Εύβοια και άλλα έργα
- 4.2 Διεθνείς διασυνδέσεις
- 4.3 Συστήματα αποθήκευσης

5^{ος} άξονας: Κλιματική Πολιτική προς το 2030 και μετά

6^{ος} άξονας: Μικρές Ανεμογεννήτριες

7^{ος} άξονας: Η πορεία προς τη νέα οργάνωση της ηλεκτρικής αγοράς

8^{ος} άξονας: Καινοτομία και Τεχνολογία

8.1 Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

8.2 Εθνικό Πρόγραμμα Τεχνολογικής Ανάπτυξης στην Ενέργεια για μεγιστοποίηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας

Γ. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Συνοπτικό σημείωμα για τις στρεβλώσεις στον μηχανισμό χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και ποσοτικοποίηση αυτών

Περίληψη

Π.0. Εισαγωγή – Η ουσία του προβλήματος

Π.1. Οι αιτίες του οφέλους των Προμηθευτών

Π.2. Το όφελος των Προμηθευτών την περίοδο 2009-2011

Π.3. Το όφελος των Προμηθευτών από το 2012 και μετά

Π.4. Σύνοψη

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Γιατί ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Η μακρά πλέον εμπειρία της αξιοποίησης των Α.Π.Ε. στη χώρα μας έχει δείξει ότι:

- ✓ Μειώνουν το κόστος παραγωγής ενέργειας
- ✓ Δημιουργούν και διατηρούν θέσεις απασχόλησης και εθνική προστιθέμενη αξία πολύ υψηλότερη σε σχέση με την ηλεκτροπαραγωγή από εισαγόμενα καύσιμα
- ✓ Δίνουν σημαντικά τοπικά οφέλη στους δήμους και φθηνότερο ρεύμα στους κατοίκους των τοπικών κοινωνιών (μέσω της απόδοσης σε αυτούς του 3% των ακαθάριστων εσόδων τους)
- ✓ Ενισχύουν την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού και την ενεργειακή ανεξαρτησία.
- ✓ Απεξαρτούν τη χώρα από ακριβά εισαγόμενα καύσιμα και βελτιώνουν το εμπορικό ισοζύγιο συνεχώς για τις επόμενες δεκαετίες
- ✓ Μειώνουν τους ρύπους και προστατεύουν το περιβάλλον και το κλίμα.

Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο μιας ενεργειακής στρατηγικής με κεντρικό άξονα την βιώσιμη ανάπτυξη και την ορθολογική αξιοποίηση των εγχώριων πηγών ενέργειας οι Α.Π.Ε. μπορούν να προσφέρουν ουσιαστική αναπτυξιακή προοπτική για τη χώρα και να βοηθήσουν στην παραγωγική ανασυγκρότησή της και στην έξοδο από την κρίση.

2. Γιατί αιολική ενέργεια

Τα εγκατεστημένα αιολικά πάρκα παράγουν –μαζί με τα μικρά υδροηλεκτρικά- τη φθηνότερη πράσινη μορφή ενέργειας στην Ελλάδα, με κόστος που είναι 17% χαμηλότερο από το κόστος που θα επιβαρυνόταν ο καταναλωτής εάν η ίδια ενέργεια παραγόταν από εισαγόμενο φυσικό αέριο.

Η αιολική ενέργεια είναι σήμερα μια οικονομικά ανταγωνιστική μορφή ενέργειας. Πέραν των άλλων πλεονεκτημάτων ως μορφή Α.Π.Ε., μπορεί να προσφέρει τον όγκο παραγωγής που είναι απαραίτητος για τη διαφοροποίηση του ηλεκτρικού μας ισοζυγίου.

Ο δρόμος για την ορθολογική αξιοποίηση της αιολικής ενέργειας περιλαμβάνει βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα μέτρα, που συνοπτικά παρατίθενται ακολούθως:

B. ΟΚΤΩ ΑΜΕΣΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1^{ος} άξονας

Χρηματοδότηση και διαχείριση ταμειακού προβλήματος της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Οι ανεξόφλητοι λογαριασμοί των καταναλωτών, παρόλο που το ύψος τους φαίνεται ότι έχει σταθεροποιηθεί κατά το τελευταίο έτος, εντείνουν το ταμειακό πρόβλημα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

1.1. Αξιοποίηση των ευρωπαϊκών και διεθνών θεσμών για τη στήριξη, μέσω έκδοσης και αγοράς ομολόγων, της ηλεκτρικής αγοράς που αποτελεί συστημικό πυλώνα της οικονομίας

Για την αντιμετώπισή του ανωτέρω προβλήματος, προτείνουμε να διερευνηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) μέσω του ελληνικού ΜΧΣ για την ενίσχυση του ηλεκτρικού συστήματος, κατά τα πρότυπα της ανακεφαλαιοποίησης του τραπεζικού συστήματος. Αυτό πιθανόν να μπορεί να συμβεί με μεταφορά του συνόλου του ελλείμματος, περιλαμβανομένων των επισφαλειών της Προμήθειας, στους Διαχειριστές, άμεση τιτλοποίησή του και κάλυψη των εκδιδόμενων τίτλων από το Μηχανισμό ή γενικότερα του ευρωπαϊκού και διεθνείς θεσμούς¹.

Η βασική αρχή που συνηγορεί στην προώθηση μιας τέτοιας λύσης είναι η ακόλουθη: Η ηλεκτρική αγορά είναι, όπως και οι Τράπεζες, ένας συστημικός πυλώνας της εθνικής οικονομίας. Η αύξηση των ανεξόφλητων λογαριασμών έχει σε μεγάλο βαθμό τις ρίζες της στην οικονομική κρίση και την ύφεση που τη συνόδευσε. Στην περίπτωση των Τραπεζών, το Ελληνικό Δημόσιο και οι Ευρωπαϊκοί θεσμοί αναγνώρισαν επί της ουσίας ότι ένα σημαντικό μέρος των προβλημάτων που αντιμετώπιζαν οφείλονταν στην ίδια αυτή αιτία (την κρίση) και το ρόλο του κράτους σε αυτή. Με αυτή επί της ουσίας την αιτιολογική βάση, προωθήθηκε το συγκεκριμένο μοντέλο ανακεφαλαιοποίησης των 4

¹ Τιτλοποίηση του ελλείμματος θεσπίστηκε τον Απρίλιο του 2009 στην Ισπανία με πρόβλεψη για διάθεση των τίτλων από τον Ρυθμιστή στις αγορές και εξόφλησή τους μέσω ειδικής προσαύξησης στους λογαριασμούς λιανικής. Η διαδικασία προχώρησε αλλά όχι όπως αναμενόταν εξαιτίας της οικονομικής κρίσης.

συστημικών τραπεζών. Η ίδια αρχή μπορεί να εφαρμοσθεί στην περίπτωση της ηλεκτρικής αγοράς².

Το ποσό των εκδιδόμενων τίτλων από τους Διαχειριστές και τον Λειτουργό της Αγοράς, θα πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο ύψος της αύξησης του υπολοίπου των ανεξόφλητων λογαριασμών από 1.1.2008 έως σήμερα. Αντιλαμβανόμαστε ότι θα πρέπει επίσης να εγκατασταθεί στους εκδότες των τίτλων, ένας μηχανισμός ελέγχου διαχείρισης των ποσών κάλυψής τους.

Σε σχέση με το μοντέλο που ακολουθήθηκε για τις τράπεζες εμφανίζονται τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Το ύψος του αναγκαίου ποσού είναι πολύ μικρότερο (περίπου το 3%-4%) του ποσού που χρησιμοποιήθηκε για την τράπεζες. Ο σκοπός όμως είναι εξίσου –ίσως και περισσότερο- θεμελιώδης και συστημικός.
- Το ποσό θα διοχετευθεί αμέσως στην πραγματική οικονομία δηλ. τους διαχειριστές κατ' αρχήν και ακολούθως σε όλους τους παίκτες της ηλεκτρικής αγοράς.
- Η εξόφληση των τίτλων θα γίνεται σταδιακά από την μείωση του ύψους των ανεξόφλητων λογαριασμών. Η διασφάλιση αυτή ίσως είναι πιο ισχυρή από το μοντέλο που έχει ακολουθηθεί για την επιστροφή των κεφαλαίων της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών.

1.2. **Ισότιμη αντιμετώπιση ως προς τις καθυστερήσεις πληρωμών των παικτών της αγοράς**

Για την εξομάλυνση του ρυθμού πληρωμών προς τους παραγωγούς Α.Π.Ε. πρέπει να διασφαλιστεί ότι όλοι οι παίκτες της ηλεκτρικής αγοράς αντιμετωπίζονται ισότιμα και πληρώνονται αναλογικά και συμμετρικά με βάση τις δυνατότητες του συστήματος και του καταναλωτή. Δυστυχώς, λόγω μιας σειράς τεχνικών και λογιστικών διευθετήσεων που εξασφαλίζουν την ταχύτερη εξόφληση των υπολοίπων παικτών, οι Α.Π.Ε. αποτελούν τον τελευταίο τροχό της αμάξης με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται περισσότερο από όσο τους αναλογεί τις ταμειακές καθυστερήσεις πληρωμών της συνολικής ηλεκτρικής αγοράς.

Για να καταδειχθεί το μέγεθος του προβλήματος απαιτείται διαφάνεια: θα πρέπει να συλλεγούν και να δημοσιοποιηθούν στοιχεία για το χρόνο καθυστέρησης εξόφλησης όλων των κατηγοριών τιμολογίων που εκδίδονται στην αγορά (τιμολόγια για την χρέωση μεταφορά, τη χρέωση διανομής, την

² Σημειώνεται ότι σήμερα το μέγιστο μέρος των εσόδων στην αγορά ηλεκτρισμού είναι διοικητικά ρυθμιζόμενα ή διασφαλισμένα μέσω ποικίλων τελών και μηχανισμών. Ο ρυθμιστικός ρόλος του κράτους είναι ήδη κατοχυρωμένος νομοθετικά σε υψηλό βαθμό.

παραγωγή συμβατικής ηλεκτρικής ενέργειας στον ΗΕΠ, τις λοιπές ρυθμιζόμενες αμοιβές της συμβατικής ηλεκτροπαραγωγή, την παραγωγή Α.Π.Ε. κλπ.). Η αρχή της ισότητας απαιτεί όταν 1 ευρώ λείπει από το Ταμείο και παραμένει ανεξόφλητο, αυτή η έλλειψη να κατανέμεται και να βαραίνει όλα τα κέντρα κόστους του τιμολογίου λιανικής και όχι μόνο ή κυρίως τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε.

1.3. Προγραμματισμός πληρωμών

Για την εξομάλυνση του ρυθμού πληρωμών προς τις Α.Π.Ε. απαιτείται επίσης να διαμορφωθεί ένα συγκεκριμένο πλάνο των μελλοντικών πληρωμών το οποίο θα έχει ετήσιο ορίζοντα και θα επεκτείνεται σε μηνιαία βάση, ώστε να υπάρχει δυνατότητα προγραμματισμού των υποχρεώσεών τους από τους παραγωγούς.

1.4. Τράπεζες

Τέλος, απαιτείται ουσιαστική παρέμβαση στα τραπεζικά δάνεια ώστε και οι τράπεζες να αναλάβουν μέρος του βάρους που υπέστησαν οι παραγωγοί Α.Π.Ε. με το λεγόμενο New Deal. Η παρέμβαση αυτή πρέπει να ανατρέχει στο χρόνο ψήφισης του New Deal, ήτοι τον Απρίλιο του 2014 και να αφορά τα επιτόκια και το χρόνο αποπληρωμής των δανείων. Πρέπει να είναι δίκαιη και να αντιμετωπίζει όλους τους παραγωγούς ισότιμα με μοναδικό κριτήριο την περικοπή που υπέστησαν με το New Deal και να μην αδικηθούν αυτοί που, με κόπο και θυσία, έχουν παραμείνει συνεπείς στην εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων.

2^{ος} άξονας

Βιωσιμότητα Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε.

Ο ν.4254/2014, το λεγόμενο New Deal, έχει πετύχει να εξυγιάνει τη λογιστική εικόνα του Ειδικού Λογαριασμού. Δυστυχώς, οι διευθετήσεις που έγιναν εμπεριέχουν εξαιρετικές αδικίες σε δύο τουλάχιστον επίπεδα:

- α) το βάρος της εξυγίανσης του Λογαριασμού δεν κατανεμήθηκε ισότιμα και αναλογικά σε όλους τους παίκτες που συνέβαλαν στη δημιουργία του (επισυνάπτεται τεχνικό σημείωμα)
- β) η κατανομή του βάρους μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών έργων Α.Π.Ε. εμπεριέχει τεράστιες αδικίες που μερικές φορές φθάνουν τα όρια του τραγελαφικού.

Οι αδικίες αυτές υπονόμισαν την ηθική και πολιτική βάση μιας ορθής κατά τα λοιπά στόχευσης: ήτοι τη βιωσιμότητα του ΕΛΑΠΕ και την εξάλειψη υπερβολών σε μερικές τεχνολογίες όπου υπήρχαν.

Πέραν των ανωτέρω, τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι υφιστάμενες επενδύσεις Α.Π.Ε. σε σχέση με τον ΕΛΑΠΕ και τις πληρωμές τους, καταγράφονται ως ακολούθως:

2.1. Διαφάνεια

Η ΕΛΕΤΑΕΝ και πολλοί άλλοι φορείς των Α.Π.Ε. έχουν εξηγήσει αναλυτικά και τεκμηριωμένα ότι μέρος μόνο –και όχι το σύνολο- του ΕΤΜΕΑΡ αποβαίνει στην πραγματικότητα υπέρ της άμεσης στήριξης των Α.Π.Ε. Αυτό οφείλεται σε ένα πλήθος τεχνικών και λογιστικών διευθετήσεων του σχεδιασμού που έχει ακολουθηθεί από το 1999 και μετά. Η διασφάλιση διαφανούς πληροφόρησης προς τον καταναλωτή του ως προς το πού ακριβώς και υπέρ ποιών χρησιμοποιούνται τα χρήματα που πληρώνει στο λογαριασμό του, θα εμποδίσει τη διαρκή και άδικη δυσφήμιση των Α.Π.Ε.

2.2. Αξιοποίηση πόρων CO₂ ως έσοδα του ΕΛΑΠΕ και μετά το 2015

Απαιτείται το σύνολο των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (πλην των ποσών για την αντιστάθμιση υπέρ της βιομηχανίας) να αποτελούν πόρο του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. για όλη την περίοδο μέχρι το 2020, όπως ισχύει σήμερα για μέχρι το 2015. Για το σκοπό αυτό πρέπει να τροποποιηθεί κατάλληλα το πέμπτο και έκτο εδάφιο της παρ. Α2 του αρ. 25 του ν.3468/2006 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του αρ. 196 του ν.4001/2011 και την παρ. 2 του αρ. 39 του ν.4062/2012

2.3. Άρση στρεβλώσεων για να παύσει η επιδότηση του κόστους των Προμηθευτών από τον ΕΛΑΠΕ

Απαιτείται η άρση όλων των στρεβλώσεων στον τρόπο χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. που κρατούν σε αδικώς χαμηλό επίπεδο τις εισροές από τους Προμηθευτές με αποτέλεσμα είτε την άμεση επιβάρυνση των καταναλωτών μέσω αυξημένου ΕΤΜΕΑΡ είτε τη δημιουργία ελλείμματος. Και τα δύο (αυξημένο ΕΤΜΕΑΡ ή έλλειμμα του ΕΛΑΠΕ) επιδοτούν το κόστος των Προμηθευτών δηλαδή το ανταγωνιστικό σκέλος των τιμολογίων λιανικής.

- Συνοπτικά αναφέρεται ότι οι Προμηθευτές δεν καταβάλουν στον Ειδικό Λογαριασμό το ποσό που ωφελούνται χάρη στις Α.Π.Ε. Το ποσό αυτό θα πρέπει να αυξηθεί ώστε να αντικατοπτρίζει το πλήρες κόστος που αποφεύγουν οι Προμηθευτές χάρη στις Α.Π.Ε.

Σύμφωνα με αρκετές μελέτες που έχουν εκπονηθεί για το θέμα, αλλά και με βάση τις πληροφορίες που έχει παράσχει η ΔΕΗ σε επίσημες ανακοινώσεις της, προκύπτει ότι μόλις πριν το New Deal, ήτοι τον Μάρτιο 2014, το συσσωρευμένο κατά το χρόνο εκείνο έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. οφειλόταν τουλάχιστον κατά 85% στις στρεβλώσεις. Μόνο το υπόλοιπο οφειλόταν στο όποιο πρόσθετο κόστος των Α.Π.Ε. και κυρίως στα φωτοβολταϊκά (Ειδικά για το θέμα αυτό επισυνάπτεται τεχνικό σημείωμα).

Το ΥΠΑΠΕΝ πρέπει να συστήσει ειδική επιστημονική επιτροπή, στην οποία θα μετέχει και ο κλάδος των Α.Π.Ε., η οποία να μετρήσει επισήμως το ποσό που μέχρι σήμερα έχει «επιδοτήσει» τους Προμηθευτές και να το καταγράψει ώστε, όταν στο μέλλον υπάρξει δυνατότητα, να πιστωθεί στο ΛΑΓΗΕ από τους Προμηθευτές. Στο συνημμένο τεχνικό σημείωμα παρατίθεται ένας συντηρητικός υπολογισμός του ποσού αυτού με βάση τις μελέτες και τις ανακοινώσεις που έχουν γίνει έως σήμερα.

- Συναφές είναι το πρόβλημα ότι η ΔΕΗ και όποιος ιδιώτης προμηθευτής έχει πελάτες με φωτοβολταϊκά στις στέγες, εισπράττουν από τον Ειδικό Λογαριασμό περισσότερα από όσα δικαιούνται. Συγκεκριμένα εισπράττουν το σύνολο των πληρωμών που καταβάλουν στα ΦΒ στεγών και καταβάλουν την ΟΤΣ για την ενέργεια που παρήχθη, ενώ θα έπρεπε να μην εισπράττουν την διαφορά της ΟΤΣ από την αξία του ρεύματος που παράγει το ΦΒ στέγης αφού αυτό τροφοδοτεί την κατανάλωση του παραγωγού ή της γειτονίας του. Για το 2014 η παραγωγή των ΦΒ στις στέγες ήταν 507 GWh³. Λαμβάνοντας υπόψη μόνο το κόστος προμήθειας

³ Η ενέργεια αυτή παράχθηκε από 375 MW και αμείφθηκε προς 220,5 εκατ. ευρώ ήτοι προς 435 ευρώ/MWh

(ανταγωνιστικές χρεώσεις) η αξία αυτού του ρεύματος είναι 50 εκατ. ευρώ . Αν ληφθεί υπόψη το σύνολο του οικιακού τιμολογίου, η αξία του ρεύματος ξεπερνά τα 85 εκατ. ευρώ. Για την αξία αυτή η ΔΕΗ κατέβαλε στον ΕΛΑΠΕ μόλις 27 εκατ. ευρώ (θεωρώντας ΟΤΣ 55€/MWh σύμφωνα με το τελευταίο Δελτίο του ΛΑΓΗΕ).

3^{ος} άξονας

Νέα νομοθεσία για το μηχανισμό υποστήριξης των νέων επενδύσεων Α.Π.Ε.

Όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω στον 2^ο άξονα, αφορούν κυρίως τις υφιστάμενες επενδύσεις Α.Π.Ε. και αυτές που θα ξεκινήσουν έως και το 2016. Για το ορίζοντα από το 2016 και μετά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΓΔ Ανταγωνισμού) έχει θέσει σε ισχύ τις νέες κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της ενέργειας και του περιβάλλοντος.

Υπενθυμίζεται ότι η κεντρική ιδέα των οδηγιών αυτών είναι ότι για την περίοδο 2017-2020 (και σε κάποιο βαθμό και για το 2016) οι νέες επενδύσεις Α.Π.Ε. θα πρέπει να ενισχύονται μέσω ενός μηχανισμού Feed-in premium (FIP) το δε ύψος της πριμοδότησης (premium) θα καθορίζεται μέσω διαγωνισμών.

3.1. Διαπραγμάτευση για επέκταση του χρόνου ισχύος του σημερινού συστήματος Feed-in tariff και για τις νέες επενδύσεις μετά το 2016

Η εφαρμογή ενός συστήματος Feed-in Premium, όπως αυτό που καθορίζουν οι κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΔ Ανταγωνισμού, προϋποθέτει να έχει διαμορφωθεί, να έχει λειτουργήσει και να έχει ωριμάσει ικανοποιητικά η αγορά επί της οποίας θα «πατήσει» το premium. Το πιθανότερο είναι ότι μια τέτοια πραγματική αγορά, χωρίς τις απίθανες σημερινές στρεβλώσεις, θα καθυστερήσει να λειτουργήσει. Ούτως ή άλλως, κατά το χρονοδιάγραμμα που επιδιώκεται να τηρηθεί για την Ελλάδα, ο σχεδιασμός της νέας αγοράς θα εφαρμοσθεί πλήρως σε 2,5 χρόνια περίπου. Επομένως ήδη η ημερομηνία που θέτει η ΓΔ Ανταγωνισμού (αρχές 2017) είναι μη ρεαλιστική για την Ελλάδα.

Πέραν των ανωτέρω, τονίζεται ότι η ΕΛΕΤΑΕΝ –όπως και άλλοι φορείς του κλάδου- έχει εκφράσει τις επιφυλάξεις της τόσο για τη νομική ορθότητα όσο και για σκοπιμότητα και την αποτελεσματικότητα των κατευθυντήριων οδηγιών για τις κρατικές ενισχύσεις.

Η Ελληνική Κυβέρνηση οφείλει να θέσει εμφατικά τις ανωτέρω παραμέτρους και να διερευνήσει τη δυνατότητα εξαίρεσης για την Ελλάδα από τις κατευθυντήριες οδηγίες για ένα εύλογο χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα ισχύει το σημερινό σύστημα του Feed-in Tariff και για τις νέες επενδύσεις Α.Π.Ε. μετά το 2016.

Σημειώνεται ότι, σήμερα, μια τέτοια εξαίρεση δεν προβλέπεται. Για αυτό, παράλληλα θεωρούμε ότι η Ελληνική κυβέρνηση, διατηρώντας και διατυπώνοντας τις επιφυλάξεις αυτές, πρέπει να εργαστεί με βάση τις κατωτέρω προτάσεις μας.

3.2. Feed-in Premiums **χωρίς διαγωνισμούς**

Το ΥΠΑΠΕΝ πρέπει, σε στενή συνεργασία με τον κλάδο των Α.Π.Ε., να ξεκινήσει άμεσα την προετοιμασία της νομοθεσίας για τον τρόπο λειτουργίας των νέων επενδύσεων Α.Π.Ε. στην ηλεκτρική αγορά, σύμφωνα με τις νέες κατευθυντήριες οδηγίες για τις κρατικές ενισχύσεις με βάση την υπόθεση εργασίας ότι η εξαίρεση που αναφέρθηκε ανωτέρω δεν θα γίνει αποδεκτή.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα, οφείλει να εργαστεί εντατικά σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για να αξιοποιήσει τα περιθώρια που αφήνουν οι κατευθυντήριες οδηγίες και να τεκμηριώσει ότι το μέγεθος και τα τρέχοντα χαρακτηριστικά της κατάστασης της εγχώριας Α.Π.Ε., του τραπεζικού συστήματος και της εθνικής οικονομίας καταστούν απαγορευτική την άμεση εφαρμογή μοντέλων-βασισμένων-στην-αγορά (market based instruments) σαν αυτά που προωθούνται από τις κατευθυντήριες οδηγίες (π.χ. διαγωνισμοί).

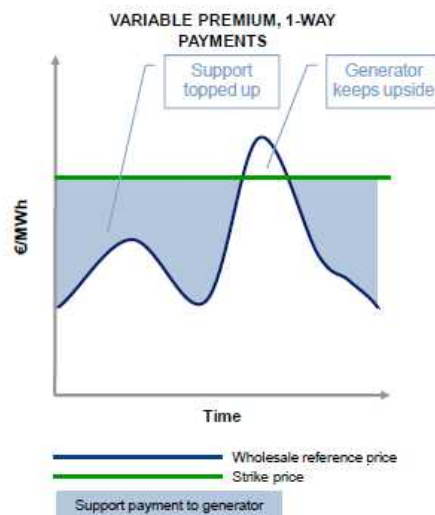
Σε αυτή την προετοιμασία της χώρας πρέπει να συμμετάσχει ενεργά ο κλάδος των Α.Π.Ε. Η ΕΛΕΤΑΕΝ, με την υποστήριξη εξειδικευμένων διεθνών συμβούλων, έχει προετοιμάσει συγκεκριμένες ιδέες και μπορεί να υποστηρίξει τη συγκεκριμένη διαδικασία.

Σε συνέπεια με τις κατευθυντήριες οδηγίες, η ΕΛΕΤΑΕΝ συνοπτικά προτείνει:

- Την εφαρμογή ενός συστήματος μεταβλητού περιθωρίου πριμοδότησης με μονόδρομες πληρωμές (variable feed-in premium with one-way payments), με τιμή αναφοράς (reference price) την Οριακή Τιμή Αποκλίσεων και τιμή εξάσκησης (strike price) τη σημερινή τιμή πώλησης της ενέργειας από Α.Π.Ε.

Ανάλογο σύστημα εφαρμόζεται στην Ιταλία.

- Την μη εφαρμογή της επιλογής των διαγωνισμών δεδομένου ότι, ειδικά την περίοδο αυτή, θα οδηγήσουν σε χαμηλό βαθμό υλοποίησης επενδύσεων και σε υψηλότερες τιμές για τον καταναλωτή.
- Την εφαρμογή υποχρεώσεων εξισορρόπησης μόνο μετά τη διαμόρφωση στην Ελλάδα μιας ενδοημερησίας αγοράς με επαρκή ρευστότητα.

3.3. Τρόπος χρηματοδότησης του μηχανισμού στήριξης – Ενσωμάτωση του ΕΤΜΕΑΡ στο κόστος των Προμηθευτών

Η εμπειρία του τρόπου χρηματοδότησης του σημερινού μηχανισμού στήριξης των Α.Π.Ε. μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και του διοικητικά καθοριζόμενου ΕΤΜΕΑΡ, πρέπει να αξιοποιηθεί ώστε να αποφευχθούν τα λάθη του παρελθόντος. Ο τρόπος χρηματοδότησης πρέπει επίσης να είναι συμβατός με το νέο μοντέλο της ηλεκτρικής αγοράς.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ έχει από ετών προτείνει ότι η ευθύνη των πληρωμών Α.Π.Ε. θα πρέπει να μεταφερθεί στους Προμηθευτές με ενσωμάτωση του σημερινού ΕΤΜΕΑΡ στο κόστος τους. Μια τέτοια επιλογή θα εξαλείψει το πρόβλημα της επιδότησης των Προμηθευτών από τον ΕΛΑΠΕ και θα μειώσει το ρυθμιστικό κίνδυνο των πληρωμών αφού οι πόροι αυτών δεν θα καθορίζονται διοικητικά. Ουσιαστικά περιγράφουμε ένα τρόπο χρηματοδότησης των πληρωμών Α.Π.Ε. ανάλογο με αυτούς που ίσχυαν για την πληρωμή της διαθεσιμότητας ισχύος προς τους συμβατικούς ηλεκτροπαραγωγούς⁴.

⁴ Μια πιο αναλυτική εξήγηση των ανωτέρω μπορεί να βρεθεί στις απλοποιημένες εξισώσεις του Παραρτήματος του άρθρου στο ακόλουθο link

<http://eletaen.gr/%CE%B7-%CE%B1%CF%84%CE%B5%CE%BB%CE%AE%CF%82-%CE%B1%CF%80%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%85%CE%B8%CE%AD%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AC%CF%82-%CE%B7%CE%BB%CE%B5%CE%BA/>

4^{ος} άξονας

Υποδομές

Η ανάπτυξη υποδομών (δικτύων, αποθήκευσης κλπ) αποτελεί ένα σημαντικό πεδίο προσέλκυσης ευρωπαϊκών πόρων και κεφαλαίων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Ένωσης, που πρέπει να ενεργοποιηθεί με προτεραιότητα προς όφελος της εθνικής οικονομίας και των Α.Π.Ε. Η Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Ένωση είναι ένα όραμα ενότητας που μέσω των οικονομιών κλίμακας, της βελτιστοποίησης των πόρων και της καινοτομίας μπορεί να προσφέρει στην Ευρώπη ουσιαστική ενεργειακή ανεξαρτησία και οικονομική ανάπτυξη.

Η Ελλάδα πρέπει να διαμορφώσει το δικό της όραμα που θα το καταστήσει ενεργά μέρος του κοινού ευρωπαϊκού οράματος.

Το δικό μας όραμα είναι το Αιγαίο. Το Αιγαίο επί χιλιετίες αποτελούσε κέντρο πολιτισμού, εμπορίου και ευημερίας. Μόλις τα τελευταία 100 περίπου χρόνια, το Αιγαίο έχει μετατραπεί σε απομονωμένο άκρο. Είναι ιστορική η ευκαιρία τώρα να το καταστήσουμε πηγή πλούτου και ενεργειακής ανεξαρτησίας προς όφελος της κοινής ευρωπαϊκής οικογένειας. Το στρατηγικό όραμα είναι το Αιγαίο να αποτελέσει κέντρο παραγωγής και εξαγωγής ενέργειας με τη μέγιστη δυνατή εκμετάλλευση του πλούσιου αιολικού δυναμικού του με την ανάπτυξη χερσαίων-νησιωτικών και θαλάσσιων αιολικών πάρκων.

Φυσικά το όραμα αυτό απαιτεί υποδομές, η υλοποίηση των οποίων θα αποτελέσει από μόνη της μια κινητήρια δύναμη για την οικονομίας.

4.1. Εγχώριες διασυνδέσεις

4.1.1. Νησιά

Απόλυτη προτεραιότητα στην υλοποίηση νέων σχετικών ενεργειακών υποδομών πρέπει να έχουν οι διασυνδέσεις της ηπειρωτικής χώρας με τα νησιά, διότι, πέραν του ότι επιτρέπουν την αποδοτική αξιοποίηση του πλούσιου ανανεώσιμου δυναμικού τους, μειώνουν σημαντικά το συνολικό κόστος παραγωγής ηλεκτρισμού για τη χώρα, άρα και για τους καταναλωτές, και την απεξαρτούν από εισαγόμενα καύσιμα.

Οι διασυνδέσεις θα ισχυροποιήσουν τα οικονομικά της ΔΕΗ, η οποία και έχει την ευθύνη της ηλεκτροδότησης των νησιών, πράγμα που είναι προς το συμφέρον όλων. Αυτό θα διευκολύνει και την υλοποίηση των κοινών επενδυτικών σχεδίων ΔΕΗ - ιδιωτών στις ΑΠΕ που έχουν συμφωνηθεί από καιρό αλλά δεν προχώρησαν μέχρι σήμερα.

4.1.2. Νότια Εύβοια και άλλα έργα

Ειδική μέριμνα πρέπει να ληφθεί για το έργο της ενίσχυσης του ηλεκτρισμού συστήματος της Νότιας Εύβοιας μέσω του υποβρυχίου καλωδίου Νέα Μάκρη –

Πολυπόταμος. Μετά από περισσότερα από 15 έτη, το μεγαλύτερο μέρος του έργου έχει κατασκευαστεί και κατά τις τελευταίες ανακοινώσεις του ΑΔΜΗΕ επίκειται σύντομα η ηλεκτρισή του.

Όμως, μένουν ακόμα σε εκκρεμότητα θέματα νομικής και ρυθμιστικής φύσης τα οποία αφορούν κυρίως τον τρόπο της υπογραφής από τον ΑΔΜΗΕ των συμβάσεων με όλους τους παραγωγούς κατά τρόπο που θα διασφαλίζει ισοτιμία μεταξύ των παραγωγών. Η άμεση αντιμετώπιση του θέματος αυτού απαιτείται για να υλοποιηθούν τα αδειοδοτημένα αιολικά πάρκα και να μπορέσει ο ΑΔΜΗΕ να εισπράξει το κόστος του έργου ενίσχυσης που έχει πραγματοποιήσει.

Παράλληλα υπάρχουν και άλλα έργα ενίσχυσης, όπως ο βρόγχος 400kV της Πελοποννήσου που είναι ιδιαίτερης σημασίας για την αιολική ενέργεια και πρέπει να προωθηθούν κατά προτεραιότητα.

4.2. **Διεθνείς διασυνδέσεις**

Οι διεθνείς διασυνδέσεις της χώρας και η προώθηση σημαντικών νέων έργων γραμμών στην περιοχή των Βαλκανίων και ειδικά των δυτικών, θα επιτρέψει, μακροπρόθεσμα, στη χώρα να αξιοποιήσει στο μέγιστο των εγχώριο ανανεώσιμο δυναμικό χωρίς τους περιορισμούς της εγχώρια ζήτησης.

Η χώρα πρέπει να μελετήσει τις διασυνδέσεις αυτές με όλες τις συνορεύουσες χώρες. Στο στρατηγικό όραμα να αποτελέσει το χώρα κέντρο παραγωγής και εξαγωγής ενέργειας, ιδιαίτερη σημασία έχουν οι συνέργειες που μπορεί να αναπτυχθούν με τους ενεργειακούς πόρους των γειτονικών χωρών (π.χ. το υδροηλεκτρικό δυναμικό της Αλβανίας).

Γενικότερα, οι διεθνείς ηλεκτρικές διασυνδέσεις αποτελούν ένα πεδίο εθνικής γεωπολιτικής άσκησης που πρέπει να ενεργοποιηθεί, εκμεταλλευόμενοι και τους στόχους της Ε.Ε. για αύξηση των διασυνοριακών διασυνδέσεων

4.3. **Συστήματα αποθήκευσης**

Η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας με υποδομές - έργα αντλησιοταμίευσης κυρίως- πρέπει επίσης να αποτελεί προτεραιότητα διότι, πέραν των άλλων, σταθεροποιεί το ηλεκτρικό σύστημα και επιτρέπει την ευρύτερη αξιοποίηση του ανανεώσιμου δυναμικού της χώρας, ώστε να είναι η χώρα σε θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις μιας οικονομίας χαμηλού ή ακόμη και μηδενικού άνθρακα, που είναι ο στόχος της Ε.Ε. αλλά και των Η.Ε.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην ενίσχυση και επέκταση της ηλεκτροκίνησης, η οποία συνιστά μια μορφή αποθήκευσης.

5^{ος} άξονας

Κλιματική Πολιτική προς το 2030 και μετά

Η πολιτική αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής γίνεται σταδιακά ο ακρογωνιαίος λίθος της κυρίαρχης πολιτικής ατζέντας όλο και περισσότερων χωρών. Η διεθνής κοινότητα, όπως εκφράζεται από τα Ηνωμένα Έθνη, κάθε χρόνο μέσα από την κυρίαρχα επιστημονική αλλά ουσιαστικά πολιτική διαδικασία της Διακυβερνητικής Επιτροπής για τις Κλιματικές Αλλαγές, συγκλίνει σταθερά σε κοινή πλατφόρμα αντιμετώπισης του υπ' αριθμόν ένα κινδύνου που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα, της κλιματικής αλλαγής.

Κυρίαρχος στόχος αυτής της παγκόσμιας πολιτικής πλατφόρμας είναι η επίτευξη οικονομίας μηδενικού ή σχεδόν μηδενικού άνθρακα. Διακριτή θέση ανάμεσα στα διαθέσιμα εργαλεία για την επίτευξη αυτού του στόχου κατέχει η μεγαλύτερη δυνατή ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Απαιτείται, επομένως, άμεσα ένας συνεκτικός και ρεαλιστικός σχεδιασμός για την εφαρμογή του νέου Πακέτου Ενεργειακής και Κλιματικής Πολιτικής για το 2030 με την επεξεργασία και υιοθέτηση φιλόδοξων στόχων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, οι οποίοι θα προετοιμάσουν τη χώρα για τους ακόμη πιο φιλόδοξους στόχους που απαιτούνται για το 2050.

Στην διαδικασία αυτή, η άμεση εμπλοκή του κλάδου των Α.Π.Ε. πρέπει να θεωρείται εκ των ων ουκ άνευ.

6^{ος} άξονας

Μικρές Ανεμογεννήτριες

Οι μικρές ΑΓ μπορούν να δημιουργήσουν ευκαιρίες αξιοποίησης του εισοδήματος στα μεσαία στρώματα ώστε να απολαύσουν τα οφέλη της αιολικής ενέργειας. Επίσης συμβάλουν στην εξοικείωση της κοινής γνώμης με τη τεχνολογία των Α.Π.Ε.

Για το σκοπό αυτό απαιτείται η ολοκλήρωση και θεσμοθέτηση του Προγράμματος των Μικρών Ανεμογεννητριών που προβλέπει η νομοθεσία και το οποίο είχε παγώσει από την προηγούμενη κυβέρνηση.

7^{ος} άξονας

Η πορεία προς τη νέα οργάνωση της ηλεκτρικής αγοράς

Απαιτείται να επικαιροποιηθεί και προωθηθεί η διαδικασία για την ολοκλήρωση της νομοθεσίας που θα διέπει σε μόνιμη βάση την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας και να παρουσιαστεί ένα επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα για την πορεία προς το Target Model.

Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να αντιμετωπιστούν συνολικά όλα τα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία της αγοράς με στόχο τη διασφάλιση φθηνής και ασφαλούς παροχής ενέργειας και τη βιωσιμότητα των παικτών της αγοράς και των επενδύσεων.

8^{ος} άξονας

Καινοτομία και Τεχνολογία

8.1. Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Αποκατάσταση, ενίσχυση και αναβάθμιση του ερευνητικού-τεχνολογικού ρόλου του ΚΑΠΕ που τόσα έχει προσφέρει και μπορεί να συνεχίσει να προσφέρει στις Α.Π.Ε. και την εθνική οικονομία

8.2. Εθνικό Πρόγραμμα Τεχνολογικής Ανάπτυξης στην Ενέργεια για μεγιστοποίηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας

Ένα ρεαλιστικό πρόγραμμα πρέπει να σχεδιασθεί ως ακολούθως:

i) Για την Ελληνική βιομηχανία:

Να οδηγηθεί στην κατεύθυνση της «έξυπνης εξειδίκευσης» (smart specialization), δηλαδή να αναπτύξει εξειδικευμένα προϊόντα τοπικής και περιφερειακής ζήτησης, π.χ. τεχνικές επισκευής πτερυγίων, έξυπνα συστήματα παρακολούθησης της λειτουργίας και συντήρησης Α/Γ, ίσως μικρές Α/Γ κ.α.

ii) Για να προσελκυσθεί η ξένη βιομηχανία:

Να εξετασθεί με σοβαρότητα και μεθοδικότητα η διατύπωση ενός «Εθνικού Οράματος» για την αιολική ενέργεια που ενδεχόμενα θα οδηγήσει μακροπρόθεσμα σε εγκατεστημένη ισχύ σημαντικά μεγαλύτερη των 7.500 MW με εξαγωγικό προσανατολισμό. Ένα τέτοιο σχέδιο δεν μπορεί παρά να βασίζεται στις ελληνικές ιδιαιτερότητες και να περιλαμβάνει τη διασύνδεση των νησιών, τα θαλάσσια αιολικά πάρκα σε μεγάλα βάθη (πλωτά), την

μεγάλης κλίμακας αντλιοσταμείωση για την εξισορρόπηση της ισχύος κλπ, κινητοποιώντας έτσι και άλλους συμπληρωματικούς κλάδους της ελληνικής βιομηχανίας.

Ο καλύτερος τρόπος εκκίνησης και για τους δύο άξονες είναι τα στοχευμένα ερευνητικά/επιδεικτικά προγράμματα στα ανωτέρω αντικείμενα, με την απαραίτητη συμμετοχή της βιομηχανίας και των ερευνητικών φορέων, μέσω των οποίων θα εμποδωθούν οι απαιτούμενες συνεργασίες και θα παραχθεί – επεκταθεί η αναγκαία τεχνογνωσία σε αντικείμενα που σχετίζονται με τις ελληνικές ιδιαιτερότητες π.χ. τη διασύνδεση των νησιών, τα θαλάσσια αιολικά πάρκα σε μεγάλα βάθη (πλωτά), την μεγάλης κλίμακας αντλιοσταμείωση για την εξισορρόπηση της ισχύος κλπ.

Τέτοια προγράμματα μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Σχεδιασμός και κατασκευή πλωτών κατασκευών στήριξης (substructures) ανεμογεννητριών
- Συστήματα διάγνωσης βλαβών Α/Γ και μεθοδολογία επισκευής πτερυγίων Α/Γ
- Ανάπτυξη, κατασκευή, πιστοποίηση Ελληνικών μικρών Ανεμογεννητριών (μέχρι 50kW)
- Σχεδίαση και κατασκευή υδροστροβίλων και αναστρέψιμων αντλιών

Γ. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Επανεξέταση του μέτρου της παροχής εγγυητικής επιστολής σχετικά με τις δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης (ν. 4142/2013) κυρίως όσον αφορά τον κίνδυνο κατάρπωσης για λόγους καθαρά ανεξάρτητους της βούλησης του φορέα του έργου.
2. Απόσυρση της επιβάρυνσης των παραγωγών Α.Π.Ε. για το μέτρο της διακοψιμότητας
3. Συνεργασία με το ΥΠΑΠΕΝ για την επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με το Ειδικό Χωροταξικό των Α.Π.Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συνοπτικό σημείωμα για τις στρεβλώσεις στον μηχανισμό χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και ποσοτικοποίηση αυτών

Περίληψη

Το ΕΤΜΕΑΡ δεν αποτελεί ορθό μέτρο του πρόσθετου κόστους των Α.Π.Ε. Αυτό οφείλεται στο λάθος τρόπο υπολογισμού του, ο οποίος θα έπρεπε να στηρίζεται στη σύγκριση της αποζημίωσης που λαμβάνουν οι Α.Π.Ε. προς το κόστος που εξοικονομούν (αποφευγόμενο κόστος). Πιο συγκεκριμένα, κάθε ώρα, οι Προμηθευτές αγοράζουν από το Σύστημα ενέργεια για να καλύψουν τη ζήτηση των πελατών τους. Για κάθε μονάδα συμβατικής ενέργειας, το κόστος τους αποτελείται από τη Οριακή Τιμή του Συστήματος (ΟΤΣ) και από άλλες πληρωμές προς τους συμβατικούς παραγωγούς. Οι τελευταίες δεν ενσωματώνονται στην ΟΤΣ. Όταν όμως παράγεται μια μονάδα ενέργειας από Α.Π.Ε. αυτή υποκαθιστά μια MWh συμβατικής ηλεκτροπαραγωγής. Έτσι οι Προμηθευτές γλυτώνουν το κόστος που θα κατέβαλαν για αυτή τη συμβατική MWh. Αντί αυτού, καταβάλουν στον ΛΑΓΗΕ ένα πολύ μικρότερο ποσό το οποίο είναι το κόστος που επωμίζονται για τις Α.Π.Ε. Έτσι, το πρόσθετο κόστος των Α.Π.Ε. που πρέπει να χρηματοδοτηθεί από τους καταναλωτές εμφανίζεται τεχνητά μεγαλύτερο⁵.

Για πάρα πολλά χρόνια το 45%-60% του φαινομενικά αυτού πρόσθετου κόστους που πρέπει να χρηματοδοτείται από το ΕΤΜΕΑΡ ή άλλους πόρους, δεν οφειλόταν στις Α.Π.Ε. αλλά στην ανωτέρω στρέβλωση. Με βάση τις μελέτες του IOBE και του ΕΜΠ που περιλαμβάνουν στοιχεία για την περίοδο 2009-2011 και με βάση τις ανακοινώσεις της ΔΕΗ για την οικονομική συνέπεια από την μερική διόρθωση της στρέβλωσης τον Απρίλιο 2013, προκύπτει ότι τουλάχιστον το 85% του συσσωρευμένου ελλείμματος

⁵ Μέχρι τον Απρίλιο 2013 το μικρότερο αυτό ποσό που κατέβαλαν οι Προμηθευτές στον ΛΑΓΗΕ για κάθε πράσινη MWh ήταν η ΟΤΣ. Από τότε ορίστηκε με νόμο ότι οι Προμηθευτές θα καταβάλουν για κάθε πράσινη MWh ένα ελάχιστο ποσό στον ΛΑΓΗΕ ίσο με το Μέσο Μεταβλητό Κόστος της συμβατικής ηλεκτροπαραγωγής.

Η διόρθωση αυτή είναι μερική. Στην πραγματικότητα το κόστος που αποφεύγεται χάρη στις Α.Π.Ε. είναι το μεταβλητό κόστος της ακριβότερης από τις συμβατικές μονάδες που δούλεψε ή εκτοπίστηκε από τις Α.Π.Ε. κάθε ώρα (και όχι το μέσο μεταβλητό κόστος των συμβατικών μονάδων που δουλεύουν). Περαιτέρω, οι Α.Π.Ε. προσφέρουν εγγυημένη ισχύ (capacity credit) που είναι ένα ποσοστό της συνολικής ισχύος τους (15%-20%) και επομένως το αποφευγόμενο κόστος πρέπει να αυξηθεί κατά το ποσοστό αυτό της αξίας των πληρωμών ΑΔΙ που λαμβάνουν οι συμβατικοί ηλεκτροπαραγωγοί. Τέλος, οι Α.Π.Ε. ρίχνουν την τιμή του CO₂

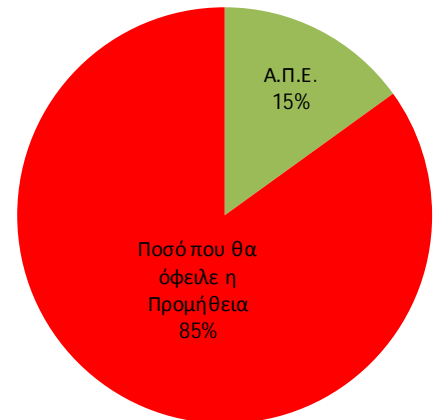
του Ειδικού Λογαριασμού του ΛΑΓΗΕ μόλις πριν το New Deal (495 εκατ.) οφείλεται σε αυτή τη στρέβλωση και δεν θα είχε δημιουργηθεί εάν εξ αρχής δεν υφίστατο.

Στο ακόλουθο πίνακα φαίνονται:

Το σύνολο των ετησίων καταβολών των προμηθευτών προς τον ΕΛΑΠΕ σε εκατ. €, η παραγωγή Α.Π.Ε. στο σύστημα και το συνεπαγόμενο μέσο έσοδο του ΕΛΑΠΕ από προμηθευτές σε €/MWh. Στη τελευταία στήλη φαίνεται το πρόσθετο αποφευγόμενο κόστος που θα όφειλε να είχε καταβάλει η Προμήθεια στον ΕΛΑΠΕ σε εκατ. € με βάση τα αποτελέσματα των μελετών ΕΜΠ και ΙΟΒΕ για την περίοδο 2009-2011 και τις ανακοινώσεις της ΔΕΗ για το 2012

	Σύνολο εσόδων ΕΛΑΠΕ από Προμηθευτές (εκατ. €)	Παραγωγή ΑΠΕ στο Σύστημα (GWh)	Μέσο έσοδο ΕΛΑΠΕ από Προμηθευτές (€/MWh)	Πρόσθετο έσοδο που θα όφειλαν οι Προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ (εκατ. €)
2009	132,50	2.936,53	45,12	43,71
2010	157,20	3.255,62	48,29	53,24
2011	241,00	4.012,27	60,07	108,26
2012	321,02	5.685,48	56,46	120,00
2013	380,41	8.953,00	42,49	40,00
Α'Τρίμηνο 2014	110,24	2.140,00	51,51	
Σύνολο	1.342,37	26.929,40		420,53

Μερίδιο συμμετοχής στο συσσωρευμένο έλλειμμα του ΕΛΑΠΕ πριν το ν.4254/2014

Η εδώ και ένα έτος μερική διόρθωση της ανωτέρω στρέβλωσης, η μερική διόρθωση της ΟΤΣ και η διείσδυση των ΦΒ με υψηλότερες από τις άλλες Α.Π.Ε. τιμές, έχει πράγματι περιορίσει τη συνεισφορά της στρέβλωσης αλλά δεν την έχει εξαλείψει. Έτσι όχι μόνο οι Α.Π.Ε. υπέστησαν, χωρίς καθόλου να φταίνε, το κούρεμα του υποχρεωτικού πιστωτικού τιμολογίου του 2013 που εισήγαγε ο ν.4254/2014 με σκοπό τον περιορισμό του συσσωρευμένου τότε ελλείμματος, αλλά συνεχίζουν να αμείβονται μέσω ενός Ειδικού Λογαριασμού με αδικώς χαμηλά έσοδα.

Π.Ο. Εισαγωγή – Η ουσία του προβλήματος

Η διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας στον καταναλωτή προέρχεται από ένα δεδομένο μείγμα τεχνολογιών ηλεκτροπαραγωγής στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το μείγμα αυτό καθορίζει το μέσο κόστος ηλεκτροπαραγωγής που καταβάλουν οι Προμηθευτές προς τους Ηλεκτροπαραγωγούς. Για πολλά χρόνια και για ποικίλους λόγους, το σύνολο των πληρωμών από τους Προμηθευτές προς τους Ηλεκτροπαραγωγούς δεν επαρκεί για να καλύψει το σύνολο των αμοιβών των τελευταίων. Βασική αιτία αυτού του «ελλείμματος πληρωμών» είναι οι αδικώς χαμηλές τιμές στην χονδρεμπορική αγορά (Οριακή Τιμή Συστήματος, ΟΤΣ) εξαιτίας των οποίων οι Προμηθευτές βαρύνονται με λιγότερο κόστος από ό,τι το κόστος ηλεκτροπαραγωγής που θα όφειλαν να καλύψουν.

Το γεγονός είναι ότι, εξαιτίας της έλλειψης ανταγωνισμού στη λιανική αγορά και της ύπαρξης λίγων μόνο ανταγωνιστών στην πλευρά της παραγωγής, η ΔΕΗ δεν είχε κανένα κίνητρο να επιδιώκει ορθολογικές τιμές χονδρεμπορικής⁶. Οι χαμηλές τιμές χονδρεμπορικής αγοράς (δηλ. οι χαμηλές Οριακές Τιμές Συστήματος, ΟΤΣ) πιέζουν άδικα τους ανταγωνιστές της ΔΕΗ που εγχέουν ενέργεια στο σύστημα, ήτοι:

- τους ιδιώτες συμβατικούς ηλεκτροπαραγωγούς και τους εισαγωγείς, και
- τους παραγωγούς Α.Π.Ε. οι οποίοι εισπράττουν την αποζημίωσή τους μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., τα έσοδα του οποίου παραμένουν ελλειμματικά λόγω των μειωμένων καταβολών των Προμηθευτών (εκ των οποίων ο κυρίαρχος είναι η ΔΕΗ).

Οι χαμηλές τιμές χονδρεμπορικής⁷ οδηγούν κατά βάση το ανωτέρω αναφερόμενο «έλλειμμα πληρωμών», δημιουργώντας όφελος υπέρ των Προμηθευτών.

⁶ Μια συνοπτική παρουσίαση όλων των στρεβλώσεων που έχουν οδηγήσει σε αυτό το φαινόμενο έχει παρουσιαστεί στο site της ΡΑΕ από το κείμενο του Εργαστηρίου Ε3 του ΕΜΠ *Reform of the Capacity Remuneration Mechanism in Greece, July 2014*

<http://www.rae.gr/site/file/system/docs/misc1/20102011/29071402>

⁷ Η χονδρεμπορική τιμή, αν διαμορφώνεται ορθολογικά, ορίζει ένα αντικειμενικό επίπεδο της αξίας της ηλεκτρικής ενέργειας κάθε ώρα. Τελικά όλοι οι παραγωγοί (συμβατικοί και Α.Π.Ε. μέσω του Ειδικού Λογαριασμού) πιστώνονται με αυτή την αξία. Ακόμα και σε αυτή τη περίπτωση όμως δηλ. της ορθολογικής αντικειμενικής διαμόρφωσης της χονδρεμπορικής τιμής και πάλι η τελευταία δεν ενσωματώνει διάφορες παραμέτρους αξίας. Για αυτό οφείλουν να υπάρχουν –και σε μερικές περιπτώσεις υπάρχουν- πρόσθετες αμοιβές προς τους ηλεκτροπαραγωγούς όπως (i) αυτή της μακροχρόνιας διαθεσιμότητας ισχύος ή των επικουρικών υπηρεσιών, οι οποίες όμως πρέπει να διαμορφώνονται δίκαια ή (ii) οι καταβολές που θα όφειλαν οι προμηθευτές προς τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. λόγω της αξίας που προσφέρουν οι Α.Π.Ε. (capacity credit, merit order effect, CO₂ cost reduction).

Για να μην υφίσταται αυτό το έλλειμμα πληρωμών θα όφειλαν οι Προμηθευτές να αυξήσουν τις καταβολές τους προς τους ηλεκτροπαραγωγούς ώστε οι τελευταίοι να καλύπτουν το κόστος τους. Αυτό πράγματι συνέβη με τους συμβατικούς ηλεκτροπαραγωγούς που προστατεύθηκαν από το φαινόμενο των τεχνητά χαμηλών ΟΤΣ μέσω των διοικητικά ορισμένων μηχανισμών του Μηχανισμού Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους, ΜΑΜΚ και της αυξημένης αποζημίωσής τους μέσω του Μηχανισμού Διαθεσιμότητας Ισχύος, ΜΔΙ. Οι μηχανισμοί αυτοί (ΜΑΜΚ, ΜΔΙ) μείωσαν το όφελος των Προμηθευτών υπέρ των συμβατικών ηλεκτροπαραγωγών.

Αντιθέτως, οι Παραγωγοί Α.Π.Ε. παρέμειναν εκτεθειμένοι στις μειωμένες καταβολές των Προμηθευτών προς τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. με αποτέλεσμα, το ανωτέρω έλλειμμα πληρωμών, ενώ είναι ένα κοινό πρόβλημα όλων των ηλεκτροπαραγωγών, να μετατραπεί αποκλειστικά σε έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. προς όφελος των Προμηθευτών.

Π.1. Οι αιτίες του οφέλους των Προμηθευτών

Προφανώς το όφελος που αποκομίζουν οι Προμηθευτές λόγω των μειωμένων καταβολών τους στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. (ΕΛΑΠΕ) σημαίνει ότι είτε οι καταναλωτές πρέπει να επιβαρυνθούν περισσότερο μέσω του Τέλους Α.Π.Ε. (πλέον ΕΤΜΕΑΡ) προκειμένου ο Λογαριασμός να παραμένει ισοσκελισμένος είτε ο Λογαριασμός να γίνει ελλειμματικός. Αρκετές μελέτες, ακολουθώντας την υπόθεση ότι το Τέλος Α.Π.Ε. θα διαμορφωνόταν έτσι ώστε να ισοσκελίζεται ο Λογαριασμός, ποσοτικοποίησαν το πόσο που θα ελαφρύνονταν οι καταναλωτές εάν οι Προμηθευτές καταβάλουν αυτά που οφείλουν στον ΕΛΑΠΕ. Η ποσοτικοποίηση αυτή ταυτίζεται φυσικά με το όφελος που θα όφειλαν οι Προμηθευτές να καταβάλουν στον ΕΛΑΠΕ.

Η μελέτη του ΕΜΠ για το Ειδικό Τέλος Α.Π.Ε.⁸ καταγράφει τρεις βασικούς λόγους εξαιτίας των οποίων οι Προμηθευτές αποκομίζουν όφελος από τις μειωμένες καταβολές τους στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. λόγω της χαμηλής ΟΤΣ:

1. Η ΟΤΣ δεν ενσωματώνει τις πρόσθετες αμοιβές των συμβατικών ηλεκτροπαραγωγών, οι οποίες εάν δεν υπήρχαν, η ΟΤΣ θα ήταν υψηλότερη. Ειδικά, το ποσό που καταβάλουν οι Προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ με βάση την ΟΤΣ, δεν ενσωματώνει καθόλου την αξία της διαθεσιμότητας ισχύος που προσφέρουν οι Α.Π.Ε.

⁸ ΕΜΠ, *Ειδικό Τέλος Α.Π.Ε.: Ανάλυση και Προβλέψεις*, Μάρτιος 2011, <http://eletaen.gr/%CE%B5%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CE%B1%CF%80%CE%B5-%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CE%BB%CF%85%CF%83%CE%B7-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B2%CE%BB%CE%AD%CF%88%CE%B5%CE%B9%CF%82/>

2. Οι Α.Π.Ε. μειώνουν την ΟΤΣ. Χάρη στη μείωση αυτή οι Προμηθευτές αγοράζουν φθηνότερα την ενέργεια που προμηθεύουν στους πελάτες τους.
3. Η ΟΤΣ δεν απεικονίζει το αληθινό κόστος ηλεκτροπαραγωγής.

Π.2. Το όφελος των Προμηθευτών την περίοδο 2009-2011

Για τα έτη 2009-2011 το συνολικό ποσό που όφειλαν να καταβάλουν οι Προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ αλλά το εξοικονόμησαν αποκομίζοντας όφελος, ποσοτικοποιείται αναλυτικά στη σελ. 9 της παρουσίασης της μελέτης.

Συγκεκριμένα από τη μελέτη του ΕΜΠ προκύπτει:

1. Λόγω της ισχύος που προσφέρουν οι Α.Π.Ε. στο Σύστημα, οι Προμηθευτές όφειλαν να καταβάλουν στον ΕΛΑΠΕ επιπλέον 41,3 εκατ. € κατά την τριετία 2009-2011 (αναλυτικά: 9,5 εκατ. € κατά το 2009, 9,5 εκατ. € κατά το 2010 και 20,8 εκατ. € κατά το 2011). Τα ποσά αυτά αντανakλούν τις μειωμένες πληρωμές των Προμηθευτών προς τον Μηχανισμό Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΜΔΙ), λόγω της διαθεσιμότητας ισχύος που προσφέρουν οι Α.Π.Ε. και η οποία, εκτιμάται σε 20% της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος τους (και όχι στο 100% αυτής, λόγω της στοχαστικότητάς τους).
2. Εάν οι Προμηθευτές δεν παρακρατούσαν το σύνολο του οφέλους που αποκομίζουν από τη μείωση της ΟΤΣ λόγω της διείσδυσης των Α.Π.Ε., αλλά κατέβαλαν στον ΕΛΑΠΕ για κάθε μονάδα ενέργειας από Α.Π.Ε. το ποσό που αντιστοιχεί στην ΟΤΣ εάν δεν υπήρχαν Α.Π.Ε., τότε θα όφειλαν να καταβάλουν στον ΕΛΑΠΕ συνολικά 682 εκατ. € κατά την τριετία 2009-2011 (αναλυτικά: 155,2 εκατ. € κατά το 2009, 193,9 εκατ. € κατά το 2010 και 332,9 εκατ. € κατά το 2011). Όμως σύμφωνα με τα δημοσιοποιημένα απολογιστικά στοιχεία του ΛΑΓΗΕ, κατά την ίδια περίοδο κατέβαλαν μόνο 530,7 εκατ. € ήτοι ωφελήθηκαν το ποσό των 151,3 εκατ. € συνολικά για την περίοδο 2009-2011.

Σημειώνεται, ότι ακόμα και εάν οι Προμηθευτές κατέβαλαν το όφελός τους αυτό στον ΕΛΑΠΕ (δηλ. εάν αγόραζαν την ενέργεια από Α.Π.Ε. σε μια δίκαια αυξημένη ΟΤΣ), και πάλι θα συνέχιζαν να παραμένουν ισχυρά ωφελημένοι λόγω της διείσδυσης των Α.Π.Ε., αφού θα εξακολουθούσαν να καταβάλουν για όλη την υπόλοιπη ενέργεια που θα αγόραζαν την μειωμένη ΟΤΣ (βλ. σελ.7 της μελέτης ΕΜΠ, όπου υπολογίζεται το όφελος αυτό των Προμηθευτών σε 734 εκατ. € για το 2010).

3. Τέλος, η μελέτη του ΕΜΠ υπολογίζει και το ποσό που θα όφειλαν να καταβάλουν οι Προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ εάν η ΟΤΣ διαμορφωνόταν έτσι ώστε να αντανakλά τον πραγματικό κόστος ηλεκτροπαραγωγής. Η διαφορά υπολογίζεται με βάση τις αποφάσεις της ΡΑΕ για το ρυθμιζόμενο κόστος της ΔΕΗ και τα ανακοινωμένα λογιστικά στοιχεία της ΔΕΗ (βλ. σελ. 8 μελέτης). Το

συνολικό όφελος των Προμηθευτών εξ αυτού του λόγου για την τριετία 2009-2011 ήταν 67,9 εκατ. €⁹.

Με βάση λοιπόν την μελέτη του ΕΜΠ, οι Προμηθευτές όφειλαν να έχουν καταβάλει στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. (ΕΛΑΠΕ) το επιπλέον ποσό των 260,5 εκατ. € κατά την τριετία 2009-2011. Αυτό σημαίνει ότι οι καταναλωτές θα χρειαζόντουσαν να επιβαρυνθούν λιγότερο κατά 45%-51% σε σχέση με το Ειδικό Τέλος Α.Π.Ε. που θα ισοσκελίξει τον ΕΛΑΠΕ.

Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει και η μελέτη του ΙΟΒΕ «*Επιδράσεις από τη μεγάλης κλίμακας δεισδυσία των Α.Π.Ε., ΙΟΒΕ, Ιούλιος 2011*» σύμφωνα με την οποία «*η συνδρομή της ενίσχυσης των Α.Π.Ε. αποτελεί μέρος μόνο του Ειδικού Τέλους Α.Π.Ε., όπως υπολογίζεται σήμερα, 41% κατά μέσον όρο τη δεκαετία 2011-2020*»¹⁰.

Π.3. Το όφελος των Προμηθευτών από το 2012 και μετά

Όσον αφορά την περίοδο από το 2012 και μετά, ο ίδιος ο Προμηθευτής ΔΕΗ ποσοτικοποίησε το όφελος που αποκόμιζε από τις μειωμένες καταβολές του προς τον ΕΛΑΠΕ.

Συγκεκριμένα, με το νόμο 4152/2013, ο οποίος ψηφίστηκε τον Απρίλιο 2013, διορθώθηκε μερικώς το πρόβλημα των μειωμένων καταβολών, αφού καθορίστηκε ότι οι καταβολές των Προμηθευτών προς τον ΕΛΑΠΕ δεν μπορεί να είναι μικρότερες από ένα κατώφλι (το Μέσο Μεταβλητό Κόστος, ΜΜΚ των θερμικών μονάδων) ασχέτως της ΟΤΣ τη συγκεκριμένη ώρα¹¹.

Η ΔΕΗ σε επίσημη παρουσίαση των οικονομικών της αποτελεσμάτων στους αναλυτές¹² ανακοίνωσε ότι η συγκεκριμένη διάταξη θα της αποφέρει ετήσιο βάρος 120 εκατ. €. Αυτό σημαίνει ότι κατά το προηγούμενο έτος 2012, αυτό είναι το ελάχιστο ποσό που θα όφειλε να είχε καταβάλει στον ΕΛΑΠΕ, ενώ κατά το πρώτο

⁹ Το ποσό αυτό δεν απεικονίζεται στη σελ. 9 της μελέτης αλλά με βάση αυτό προκύπτει η μείωση των ποσών που θα όφειλαν να καταβάλουν οι καταναλωτές μέσω του Ειδικού Τέλους ΑΠΕ.

¹⁰ http://www.iobe.gr/docs/research/RES_05_E_05072011REP_GR.pdf

¹¹ Αυτό ήταν ένα μερικό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση. Και πάλι όμως το ΜΜΚ που καθορίστηκε ως η ελάχιστη καταβολή των Προμηθευτών στον ΕΛΑΠΕ, δεν απεικονίζει το σύνολο του οφέλους τους λόγω των Α.Π.Ε. Μια πιο πλήρης λύση θα όφειλε να υποχρεώνει τους Προμηθευτές να καταβάλουν την ΟΤΣ που διαμορφωνόταν εάν δεν υπήρχαν οι Α.Π.Ε. δηλαδή το κόστος των ακριβών θερμικών μονάδων που σβήνουν χάρη στις Α.Π.Ε. και όχι απλώς τον μέσο όρο του φθηνότερων θερμικών μονάδων που συνεχίζουν να λειτουργούν. Προσαυξημένο φυσικά με την αξία διαθεσιμότητας ισχύος που προσφέρουν οι Α.Π.Ε.

¹² https://www.dei.gr/Documents2/OIKAP%201Q2013/PPC%201Q2013%20RESULTS_GR_%CE%A4%CE%95%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%9F.pdf

τρίμηνο του 2013, ήτοι μέχρι την ψήφιση του ν.4152/2013, θα όφειλε να είχε καταβάλει άλλα 40 εκατ. €.

Αν λοιπόν υποθέσουμε ότι ο ν.4152/2013 διόρθωσε πλήρως το πρόβλημα και ότι μετά την ισχύ του οι Προμηθευτές καταβάλουν δίκαια ποσά τον ΕΛΑΠΕ (γεγονός που δεν ισχύει όπως εξηγήθηκε), τότε το σύνολο του ποσού που θα έπρεπε να έχει εισρεύσει από τους Προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ από την αρχή του 2012 έως και πριν την ψήφιση του ν.4254/2014 θα ήταν 160 εκατ. €.

Π.4. Σύνοψη

Έτσι για το σύνολο της υπό εξέταση περιόδου 2009-Μάρτιος 2014 οι Προμηθευτές εξοικονόμησαν από τον ΕΛΑΠΕ, κατ' ελάχιστον, το ποσό των 420,5 εκατ. €. Εάν το όφελος αυτό δεν είχε αποκομισθεί από τους Προμηθευτές, το έλλειμμα του ΕΛΑΠΕ μόλις πριν την ψήφιση του ν.4254/2014 θα ήταν κατά 85% μικρότερο.

Στην πραγματικότητα δεν θα υπήρχε έλλειμμα ακριβώς επειδή η υπόθεση ότι ο ν.4152/2013 επίλυσε το πρόβλημα δεν είναι ορθή. Αντιθέτως, οι Προμηθευτές συνέχισαν να συνεχίζουν να αποκομίζουν –έστω και λιγότερο- όφελος από τον ΕΛΑΠΕ.

Συνημμένα:

Συνοπτικός πίνακας

Υπολογισμός ποσών που θα όφειλαν κατ' ελάχιστον να έχουν καταβάλει οι Προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ έως το τέλος Μαρτίου 2014 σε σχέση με το έλλειμμά του κατά την στιγμή αυτή

Πηγή: ΛΑΓΠΕ, www.lagie.gr		Πηγή για 2009-2011: Μελέτη ΕΜΠ / Για 2012-2014: ΔΕΗ									
	Σύνολο εσόδων ΕΛΑΠΕ από προμηθευτές (εκατ. €)	Παραγωγή ΑΠΕ στο Σύστημα (GWh)	Εξοικονόμηση κόστους προμηθευτών από ΜΔΙ λόγω ΑΠΕ (εκατ. €)	Πραγματικές καταβολές Προμηθευτών στο ΕΛΑΠΕ (εκατ. €)	Καταβολές από τους Προμηθευτές αν λαμβανόταν υπόψη η ΟΤΣ χωρίς ΑΠΕ (εκατ. €)	Εξοικονόμηση κόστους προμηθευτών από μείωση ΟΤΣ λόγω ΑΠΕ (εκατ. €)	Εξοικονόμηση κόστους Προμηθευτών που δεν θα υπήρχε αν η ΟΤΣ αντανάκλούσε το πραγματικό κόστος (εκατ. €)	Σύνολο εξοικονόμησης κόστους Προμηθευτών λόγω ΑΠΕ (εκατ. €)	Σύνολο εσόδων που θα όφειλαν να καταβάλουν οι προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ (εκατ. €)	Μέσο έσοδο που θα όφειλαν να καταβάλουν οι προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ (€/MWh)	Πρόσθετο έσοδο που θα όφειλαν να καταβάλουν οι προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ (εκατ. €)
2009	132,5	2.936,53	9,5	132,5	155,2	22,7	23,2	55,4	187,9	64,0	55,4
2010	157,2	3.255,62	11,0	157,2	193,9	36,7	22,1	69,8	227,0	69,7	69,8
2011	241,0	3.958,77	20,8	241,0	332,9	91,9	22,7	135,4	376,4	95,1	135,4
2012	321,02	5.685,48									120,0
2013	380,41	8.953,00									40,0
Α'Τρίμηνο 2014	110,24	2.140,00									
Σύνολο περιόδου 2009 - Α'Τρίμηνο 2014	1.342,37	26.929,40	Ελάχιστο των πρόσθετων ποσών που θα όφειλαν να είχαν καταβάλει οι Προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ έως το τέλος Μαρτίου 2014 :								420,53
Συσσωρευμένο έλλειμμα ΕΛΑΠΕ Τέλους Μαρτίου 2014 (χωρίς το πιστωτικό τιμολόγιο, Πηγή: www.lagie.gr)											494,92
Ελάχιστο Ποσοστό των πρόσθετων ποσών που θα όφειλαν να έχουν καταβάλει οι Προμηθευτές στον ΕΛΑΠΕ σε σχέση με το έλλειμμα του τέλους Μαρτίου 2014											85%

